

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 9P/52/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1623200556
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1623200556.1

Uznesenie

Okresný súd Malacký, vo veci starostlivosti o maloleté deti Palové: F., nar. XX.XX.XXXX, V., nar. XX.XX.XXXX a R., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako rodičia, deti rodičov: matky D. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., t.č. bytom S. XX, Z., zast. Mgr. Ing. Máriašom Hričovským, Dr. Oec., advokátom so sídlom Gorkého 200/15, Bratislava a otca O. art. O. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, Stupava, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.03.2023 sa matka maloletých detí domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a otec zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej F. sumou 804,67 Eur mesačne, maloletej V. sumou 538 Eur mesačne a maloletej R. sumou 568 Eur mesačne, a to vždy do 10. dňa v mesiaci k rukám matky.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že rodičia maloletých detí sa zoznámili v auguste 2013. Na jar 2014 sa nasťahovali do spoločnej domácnosti. Začali bývať v dvojizbovom byte starého otca zo strany otca v Bratislave. Dňa 13.08.2014 sa narodila mal. F.. Keď matku s malou F. prepustili s nemocnice, otec pre ne neprišiel. Z dôvodu nadmernej konzumácie alkoholu bol celkom mimo seba a následne sa 10 dní liečil na psychiatrii. Keď prišla matka domov z nemocnice s druhou dcérou - V., otec doviezol F. od rodičov, nechal ju doma s navrhovateľkou a odišiel s odôvodnením, že ide do práce. Už vtedy platilo, že otec sa staral o materiálnu stránku života rodiny ale deťom veľa osobnej starostlivosti nevenoval. S deťmi sa síce pozdravil, porozprával, prípadne ich ponosil na rukách. Potom sa ale venoval svojim záľubám napríklad čítaniu kníh a uprednostňoval nebyť pri tom vyrušovaný. V októbri 2018 sa presťahovali do rodinného domu v Stupave a dňa 05.09.2019 sa narodila maloletá R.. Osobná starostlivosť otca o maloleté deti takmer úplne absentovala. Matka sa dlhodobo snažila primäť otca, aby sa maloletým deťom aspoň v minimálnej miere venoval. Obdobie opatrení z dôvodu Covid-19 pomohli situáciu ešte viac eskalovať, maloleté deti nechodili do školy ani do škôlky, boli celý čas s matkou doma, čo viedlo k napätiu a predovšetkým k napätiu medzi rodičmi. Otec sa aj v tom období doma zdržiaval len zriedka, maximálne v nedeľu, ale ani vtedy nemal záujem ísť s deťmi na výlet, do prírody či nejako ich rozptýliť. Maximálne odviezol deti k svojim rodičom. Otec sa po príchode z práce s rodinou navečeral, pomohol matke okúpať deti a venoval sa svojim záujmom. Rodinný dom v Stupave, kde rodina býva, pozostáva z ateliéru, kde otec ako umelec pracuje a rodinného domu, kde rodina býva. Tieto dve jednotky boli prepojené, ale otec sa rozhodol, že ich zamuruje, aby dom rozdelil na dve samostatné časti. V novembri 2022 zrušil matke trvalý pobyt na adrese S. XXXX/XX v Z.. Do tej doby matku evidoval ako pracovníčku vo svojej spoločnosti H. kamene, s.r.o., kde jej takisto ukončil pracovný pomer. V januári Otec vyzval Matku, aby sa aj s maloletými deťmi odsťahovala z domu. V januári 2023 mu matka navrhla uzatvoriť rodičovskú dohodu. Otec ju odmietol s tým, že nechce do toho zaťahovať súd a že sa chce vrátiť k rodine a urovnať

vzťah s navrhovateľkou. Rodičia sa dohodli, že sa pokúsia celú situáciu s ohľadom na maloleté deti urovnať. Pokus trval asi dva týždne, z ktorých bol otec 5 dní na služobnej ceste. Pokus zlyhal a otec podal dňa 24.2.2023 na Okresný súd Malacky návrh na úpravu práv a povinností voči maloletým deťom, ktorý je vedený pod spisovou značkou 9P/36/2023. Medzičasom otec oznámil, že ide realizovať stavebnú rekonštrukciu poschodia, kde majú svoje izby maloleté deti a že ide opätovne spojiť obytnú časť domu s ateliérom. Výsledkom tejto aktivity je to, že matka sa bude musieť aj s maloletými deťmi odsťahovať a nájsť si podnájom, pričom jej možnosti sú vzhľadom na to, že maloleté deti navštevujú školy a škôlku v Stupave, obmedzené. Navyše otec odobral matke aj osobný automobil, ktorým vozila maloleté deti do škôlky, školy a na záujmové krúžky. Matka má v súčasnej dobe príjem vo výške 180 Eur (prídavky na deti). V súčasnej dobe Otec prispieva na maloleté deti sumou 100 Eur na dieťa, t.j. celkovo sumou 300 Eur mesačne plus platí školné za F. vo výške 220 Eur mesačne a za Zoru 30 Eur mesačne, platí obedy za všetky maloleté deti vo výške 165 Eur mesačne, t.j. 55 Eur na dieťa a tiež uhrádza školné v Základnej umeleckej škole vo výške 30 Eur mesačne a krúžky pre deti vo výške 40 Eur mesačne. Matka je nútená si hľadať podnájom, kde predpokladané nájomné predstavuje sumu 1 150 Eur mesačne. Z uvedeného vyplýva, že nevyhnutné náklady (bývanie, školné, základná strava a oblečenie) predstavujú u maloletej F. sumu 804,67 Eur mesačne, u mal. R. 568 Eur a mal. V. 538 Eur. Konaním otca sa deti dostali do stavu núdze, kedy je nevyhnutné riešiť aj z dlhodobého hľadiska bývanie a výživné, pričom je potrebné zachovať deťom životný štandard porovnateľný ako mali doteraz. Matka poukázala na očividnú snahu otca oddeliť ju od detí. S ohľadom na uvedené ako aj potrebu zabezpečenia nového bývania pre maloleté deti, zmenu ich bydliska a iné súvisiace úkony, matka žiada, aby súd dočasne zveril deti do jej starostlivosti, než súd rozhodne vo veci samej. Zároveň poukázala na obavu o konanie otca v rozpore s najlepším záujmom maloletých detí a potrebu zabrániť bezdomovcovu a úpadku detí do materiálnej biedy. K návrhu priložila rodné listy maloletých detí, potvrdenie o pobyte maloletých detí a vyčíslenie nákladov na maloleté deti.

3. Na tunajšom súde prebieha konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Palovým, a to na základe návrhu otca. Konanie sa vedie pod sp. zn. 9P/36/2023. Otec sa v konaní domáha zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a uloženia matke prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 50 Eur na každé z detí a styk matky s maloletými deťmi žiada ponechať neupravený. Matka sa v predmetnom konaní domáha zverenia do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného otcovi na maloletú F. vo výške 934,42 Eur mesačne, na maloletú V. vo výške 739,33 Eur mesačne a na maloletú R. vo výške 689,33 Eur mesačne.

4. Na informatívnom stretnutí rodičov dňa 03.04.2023 v rámci tzv. Cochemskej praxe v konaní 9P/36/2023 otec uviedol, že maloleté deti bývajú v jeho dome spolu s matkou. On zabezpečuje finančne starostlivosť o deti. Matka potvrdila, že s maloletými deťmi býva v dome otca, otec sa o deti stará po finančnej stránke a matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o deti.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný.

8. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

12. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

13. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

17. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

18. Po oboznámení sa s návrhom matky a vykonanom dokazovaní v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o neodkladnom opatrení, dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Súd nemal za osvedčenú naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov, ani bezprostrednú ujmu hroziacu maloletým deťom, odôvodňujúcu okamžitý zásah súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia.

19. Čo sa týka návrhu matky na dočasné zverenie maloletých detí do jej starostlivosti, ten považoval súd ku dňu rozhodovania súdu za nedôvodný. Súd mal za osvedčené, že matka žije s maloletými deťmi naďalej v rodinnom dome otca. Rodinný dom je rozdelený na dve samostatné obývatelne jednotky, otec obýva jednu časť a druhú matka s deťmi. Na informatívnom stretnutí obaja rodičia zhodne uviedli, že osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka. Súd aktuálne nevidí dôvod na dočasné zverenie maloletých detí do starostlivosti ktoréhokoľvek z rodičov. Otec starostlivosť matky o maloleté deti aktuálne akceptuje, napriek tomu že vo veci samej sa domáha zverenia detí do svojej osobnej starostlivosti. Súd zároveň nemá na základe čoho dospieť k záveru, že je dôvodné predpokladať, že by otec pred rozhodnutím súdu vo veci samej chcel maloleté deti zo starostlivosti matky odobrať alebo že by nejakým spôsobom chcel zasahovať do výkonu jej rodičovských práv. Súd nezistil skutočnosti, ktoré by v tomto smere odôvodňovali potrebu okamžitého zásahu súdu.

20. Ani čo sa týka úpravy výživného súd nevidí dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia. Neodkladným opatrením súd môže nariadiť platiť výživné len v nevyhnutnej miere (§ 366 C.m.p.). Súd

nemal žiadnym spôsobom za osvedčené, že by si otec svoju vyživovaciu povinnosť minimálne v takomto rozsahu neplnil alebo mal v úmysle prestať si ju dobrovoľne plniť. Matka v návrhu uviedla, že otec prispieva na každé maloleté dieťa sumou 100 Eur mesačne, uhrádza školné za školské zariadenia detí a uhrádza aj poplatky za záujmové krúžky detí, platí aj náklady na bývanie. Rodičia na informatívnom stretnutí zhodne uviedli, že otec zabezpečuje rodinu po finančnej stránke. Súd musí vychádzať výlučne zo stavu, aký je súdom zistený v čase vydania rozhodnutia. Z vyjadrení samotnej matky je zrejmé, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne plní a súd nemá na základe čoho sa domnievať, že si svoju zákonnú vyživovaciu plniť do budúcnosti nebude a výživa maloletých detí bude ohrozená.

21. Matka v návrhu dôvodila, že otec robí kroky, aby ju spolu s deťmi vysťahoval z jeho domu a ona bude nútená si hľadať podnájom. Dňa 03.04.2023 však matka aj otec na informatívnom stretnutí potvrdili, že matka býva spolu s deťmi v dome otca, pričom otec uhrádza všetky náklady spojené s bývaním. Skutočnosť, že by otec mal v pláne vysťahovať maloleté deti zo svojho domu, súd nemal nijako za osvedčenú, pričom o opaku svedčí aj skutočnosť, že sa vo veci samej domáha, aby deti boli zverené do jeho starostlivosti.

22. Za daného stavu nemožno konštatovať, že by si otec svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne aspoň v nevyhnutnej miere neplnil. Súd zároveň nemá za osvedčené, že v prípade, ak matka opustí spoločnú domácnosť, otec na výživu maloletých detí prispievať prestane. V prípade, že takáto situácia nastane, matke samozrejme nič nebráni sa opätovne prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia domáhať uloženia tejto povinnosti otcovi, avšak len v nevyhnutnej miere, t.j. v rozsahu, aby boli zabezpečené najzákladnejšie potreby dieťaťa. Inak nie je možné postupovať, pretože v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie smerujúce k zisťovaniu schopností a možností rodičov a ani rozsahu potrieb dieťaťa, čo sú základné východiská pri priznávaní výživného v konaní vo veci samej.

23. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže nie je potrebná predbežná urýchlená úprava zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a úprava vyživovacej povinnosti otca neodkladným opatrením, súd návrh matky ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Súd posudzoval len či je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie. Súd poznamenáva, že predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej. V konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom súd rozhodne o komplexnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na základe riadne vykonaného dokazovania, pričom prvoradým hľadiskom bude najlepší záujem maloletého dieťaťa.

24. Súd zároveň apeluje na oboch rodičov, aby v záujme maloletých detí rešpektovali úlohu druhého rodiča v ich živote a nezasahovali si navzájom do výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré patria rovnako obojmu rodičovi. Pre správny vývoj dieťaťa je dôležitý kontakt s oboma rodičmi. Tak ako rola matky aj rola otca sú v živote dieťaťa rovnako dôležité a nenahraditeľné. Prvoradou povinnosťou rodičov je konať v najlepšom záujme ich maloletých detí a tento uprednostniť pred svojimi osobnými záujmami. Rodičia by si mali uvedomiť, že ich povinnosťou ako milujúcich rodičov je sa vždy v prvom rade pokúsiť o dohodu, pričom súd by mal do rodinných vzťahov autoritatívne zasiahnuť naozaj až vtedy, keď je to nevyhnutné. Rodičovská dohoda je najlepším nástrojom na usporiadanie a stabilizovanie rodinných pomerov vo vzťahu k maloletým deťom.

25. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ktorá môže byť vykonaná spôsobmi uvedenými týmto zákonom (§ 62 a nasl. zákona č. 233/95 Z. z.). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorý môže byť uskutočnený spôsobom ust. zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (§ 370 a nasl. C.m.p.).